

CULTURÀLIA

Número 27

CENTRE CULTURAL DE TÀRREGA

Abril 2002

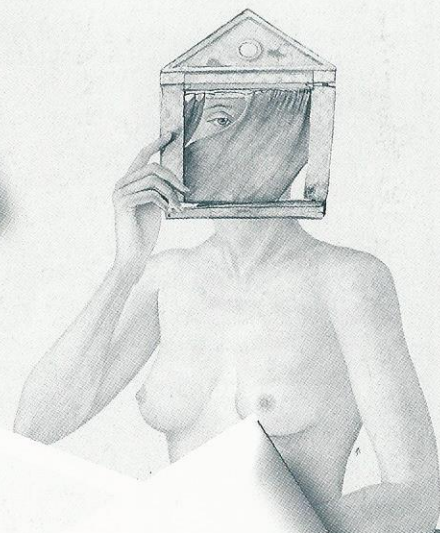
um... Rita!
l'home que ensumava dones
Isabel-Clara Simó

**Premi
Octubre**

Sant Jordi
especial

Baltasar Porcel
Les maniobres de l'amor

Tots els contes, 1958-2001

J.R.R. TOLKIEN
EL SEÑOR
DE LOS ANILLOS
LA COMUNIDAD
DEL ANILLO

314

David Castillo
No miris enrere

Premi Sant Jordi 2001
ÒMNIA CULTURAL

ESPECIAL SANT JORDI

(Re)Llegir verdaguer

Gaudí. Experiències i univers Gaudí

sumari

editorial · editorial · editorial · editorial

2· Editorial

per Miquel Aguilar

3-4· Entrevista a Baltasar

Porcel per Miquel Aguilar

5· No apte per a lectors

light per Jaume Espinagosa

6· Alfons Costafreda, la

verificació de la tragèdia

per Miquel Aguilar

7· (Re)Llegir Verdager

per Gener Gonzalo i Bou

8· Gaudí. Experiències.

9·Univers Gaudí

10-11· Especial Sant Jordi

per Miquel Aguilar

12· Mirades i percepcions

per Ermengol Puig

13· Notícies de la biblio-

teca per Carme Asensio

14· Cara a cara

per J. B. Solé i Francesc Gasull

15· Set de Rei

per Gerard Martínez

16· Sic trànsit la immigra-

ció vista des de l'origen

17· Graella de programa-

ció Setmanal de Ràdio

Tàrrrega per Ràdio Tàrrrega

18-19· Centre Cultural

per Pep Vall

20· Agenda pel Centre

Cultural - Humor per Josep
Mari Ricart

centre cultural de Tàrrrega

L'arribada de la festivitat de Sant Jordi significa, per a tots els qui fem possible la revista Culturàlia, el fet de complir un any més com a publicació periòdica cultural. El mes d'abril és, doncs, la commemoració d'aquell projecte que va veure la llum per primera vegada l'any 1998 i que, amb esforç i voluntat, ha sortit endavant per fer-se un digne lloc entre les revistes editades en llengua catalana. D'aquesta manera, els membres de Culturàlia volem festejar amb joia aquest quart aniversari amb tots els socis i lectors, alhora que agrair la confiança que han dipositat en aquesta publicació fins i tot en els temps més difícils.

La Culturàlia d'avui és fruit de les col·laboracions desinteressades de persones compromeses amb la cultura, la divulgació i la normalització de la llengua; aquests col·laboradors, targarins o forans, omplen cada mes les pàgines de la revista amb una profitosa pluja d'idees i opinions sempre dignes, respectuoses i amb el noble propòsit implícit d'informar i educar. Cal agrair molt especialment la labor realitzada pels autors de les seccions fixes de la publicació, aquells apartats temàtics que tenen reservada la segona meitat del conjunt de la revista, aquelles seccions especialitzades i realitzades per autèntics experts, ja sigui per professió o afició.

D'altra banda, i quatre anys després d'aquelles tres pàgines grapades que van sortir per primera vegada al carrer sota el nom de Culturàlia, cal dir que la fita aconseguida no mereix menys que una gran satisfacció: els dos mil exemplars de tirada, la mitjana de vint pàgines per cada exemplar i la presència a nivell provincial, ja que actualment arriba a totes les biblioteques públiques de Lleida, són factors que avalen un esforç i una il·lusió sense mesura.

En aquest número especial, i a banda de les recomanacions editorials pròpies d'aquestes dates, el lector podrà trobar una exclusiva entrevista a l'escriptor mallorquí Baltasar Porcel, diversos articles referents al món de la literatura i els seus gèneres, una primera referència a l'Any Gaudí que ja ha començat a Barcelona i les seccions habituals. El proper mes, i en motiu d'una nova edició de la Fira del Medi Ambient organitzada pel grup GEMA de Tàrrrega, la revista Culturàlia es convertirà en un monogràfic especial que contindrà tot allò d'interessant de la fira, del món de l'ecologia i de l'actualitat mediambiental. Amb això, tan sols cal desitjar una esplèndida diada de Sant Jordi a tots els socis i lectors i, seguint la línia marcada fins aquí, un feliç quart aniversari en companyia de les nostres pàgines culturals.

REVISTA CULTURÀLIA · Núm. 27 - Abril de 2002

Direcció: Miquel Aguilar

Consell de redacció: Carles Domingo, Jaume Espinagosa, Gener Gonzalvo, Josep M. Ricart, Pep Vall.

Col·laboradors: Carme Asensio, Ermengol Puig, J.B. Solé, Francesc Gasull, Gerard Martínez.

Edició: Centre Cultural de Tàrrrega, C. de les Piques, 1 25300 Tàrrrega

Disseny i realització: Central de Disseny Tàrrrega SL

Els articles publicats a *Culturàlia* només reflecteixen el parer de qui els signa. El Consell de redacció de la revista es reserva el dret de publicar o no les cartes adreçades al director i de resumir-ne els continguts.

Dipòsit Legal: L-1528/98

Entrevista a Baltasar Porcel

Miquel Aguilar

El senyor Baltasar Porcel el vaig conèixer a València durant la celebració dels XXX Premis Octubre, ja que el dia abans del sopar de gala va pronunciar una conferència en el marc del XIV Encontre d'Escriptors. La primera impressió que en vaig rebre va ser que em trobava davant d'un home que es feia respectar, però ben aviat em va sorprendre la seva naturalitat i, especialment, l'espontaneïtat que li proporciona un discurs fluid en què demostra, per sobre de tot, tenir les idees molts clares. Aquell divendres d'octubre conversàvem sobre un tema molt actual i que té relació també amb la tertúlia que avui, dia 8 de març, es realitzarà a la Biblioteca Pública de Lleida en motiu de la Setmana del Llibre en Català. La conversa en qüestió tractava de l'estat actual de la literatura catalana i recordo que el senyor Baltasar Porcel va incidir molt en el fet que calia, fos de la manera que fos, una revolució cultural a favor de les lletres catalanes.

En el marc d'aquesta setmana dedicada en exclusiva al llibre en català, continua pensant el mateix?

Sí, d'una banda crec que la literatura catalana es troba en un bon moment i diré, fins i tot, en un moment

“El pes cultural català i el de la societat catalana no és tan gran com el de l'operació idiomàtica”

“Hi torna a haver una investida espanyolista forta”

comparativament excel·lent. Crec que hi va haver un moment molt bo a finals dels anys cinquanta, al llarg dels seixanta i fins a principis dels setanta, però que després hi va haver una baixada fins als anys vuitanta. Això ha reprès.

En aquest moment, a banda d'haver-hi sis o set o deu autors que ho fan bé, alguns d'ells francament bé, hi ha també força gent jove: alguns excel·lents poetes, novel·listes, narradors i contistes. Ara mateix m'han dit que per Sant Jordi sortiran vuit novel·les d'autors de Lleida, això és molt! Aquest moment és força important, perquè a més és gent que escriu sobre coses molt diverses, que ho fa bé, que és expressiva...

Aquest n'és l'aspecte positiu, però què ens ofereix l'altra banda de la qüestió?

Doncs d'altra banda crec que la política lingüística que ha promogut la Generalitat és bona, perquè abans hi havia uns bilingües, que eren els catalanoparlants, però els castellanoparlants no n'eren, de bilingües: bé, ara també ho són. El que ha passat és que el pes cultural català i el de la societat catalana no és tan gran com el de l'operació idiomàtica, i aquí ja hi ha una errada. Per exemple, a la Setmana del Llibre en Català ve a comprar llibres en català el qui ja en comprava. Aquí caldria fer un gran esforç per a que més estudiants, o potser un altre tipus de públic, vinguessin. No s'ha fet feina en la projecció de la cultura i la literatura catalanes a l'estranger, i aquí hi cal una infraestructura, perquè després a fora ja traduiran els llibres que voldran, però jo, que conec bastant això per haver traduït una sèrie de llibres meus a diverses llengües, t'asseguro que cal muntar-la, aquesta infraestructura. De cara a la gent d'aquí, per a que comprin llibres aquells que no en compren,

he de dir que ha fallat estrepitosament la televisió pública: es dedica a fer programes de "conyeta" i quan treu un escriptor, especialment un programa d'audiència, treu un escriptor en castellà. Això és una presa de pèl! Ara s'ha creat l'Institut Ramon Llull, ja veurem si això serveix realment per anar cap enfora. Tot plegat té a veure amb el moment sociopolític, amb la qual cosa vull dir que hi torna a haver una envestida espanyolista forta i la gent d'aquí comença a estar-ne una mica cansada. Penso que en aquest sentit s'haurien d'adoptar unes actituds una mica radicals, perquè sense una posició forta no dones una impressió de confiança, de fortalesa.

Però no sé si el fet de celebrar una Setmana del Llibre en Català diu alguna cosa a favor de la nostra literatura o si, per contra, demostra que cal encara més promoció.

Cal promoció, però potser més en l'àmbit escolar i, sobretot, a la televisió. La televisió pública hauria de treure molta literatura

catalana, però quan encarreguen un programa sobre cultura el converteixen en banal i fet per gent que no coneix el tema, o que no són grans escriptors. Un programa de la televisió ha de donar idees a la gent, perquè de banalitat i d'entreteniment ja n'està plena. És a dir, que és més important que hi hagi cinquanta mil persones veient un programa ben fet que no pas tres-centes mil veient un programa banal, perquè aquestes cinquanta mil són més uns agents socials que no pas uns pacients socials. Això es guanya amb idees, amb qualitat i amb força.

I pel que fa als centres d'ensenyament, especialment als de secundària, hi veu la literatura amb aquesta força o encara flukeja?

Hi ha tants canvis que en aquests moments no sé què fan! La meua impressió és que hi està fluixa, no sé ben bé per què, però em sembla que hi ha un cert caos a l'hora d'encomanar llibres. Hi ha la idea que cal donar coses fàcils i entretingudes: això és un gran error. Jo no dic que això no es doni, però en castellà donen el Baroja, l'Azorín, el Valle-Inclán... i en català cal donar el mateix! Donar només autors fàcils és una animalada

com una casa, perquè aquell noi o aquella noia es farà gran i creurà que la literatura catalana és de segona, ja que en castellà li han proporcionat els grans noms de fama internacional.

Parlem una mica, però, del seu nou llibre. *Les maniobres de l'amor* és un recull de pràcticament tots els contes que ha escrit al llarg de la seva trajectòria, un total de quaranta-tres anys de narració breu. Què pot dir-ne per a que la gent s'hi interessi?

És fàcil recomanar aquest llibre, perquè són més de cinquanta contes realment encantadors. El llibre té tres parts, la primera de les quals es diu "Les maniobres de l'amor", com el mateix llibre, i tracta la temàtica amo-

rosa tant si és sexual com si és sentimental, pot ser tant nostàlgica o molt viva, però sempre l'amor va molt lligat al viatge i a països exòtics; hi ha una altra part anomenada "Les ombres xineses", que té contes escrits al món encantat, màgic i

inesperat de la Xina profunda, on vaig anar molt durant els anys setanta; la tercera part es diu "La lluna vella", que és el món del meu poble, a Andratx (Mallorca): un món mediterrani, intens, tràgic, on l'home en la solitud intenta fer-se un destí.

Tres parts i tres temàtiques ben marcades: l'amor, l'exotisme i la terra.

I el pas del temps per sobre de tot això.

Tota una trajectòria d'allò que alguns anomenen literatura menor, però que aquest nou llibre demostra ben bé el contrari.

No, no crec que sigui literatura menor. Ho pot ser un dels contes per separat, però tot el conjunt crec que pot ser un llibre comparable a qualsevol de les meves novel·les: *L'emperador* o *El cor del senglar*, llibres que han estat molt premiats, que s'han traduït i que han tingut molta crítica i molt bona. El que passa és que en no ser una novel·la compacta això és més mengívol, però el llibre en conjunt, i per això el volia publicar, és una obra major molt apta per al consum d'entreteniment.

"El pes cultural català i el de la societat catalana no és tan gran com el de l'operació idiomàtica"

NO APTA PER A LECTORS LIGHT

Jaume Espinagosa

En una societat dominada per les imatges —massa sovint per les males imatges— fer un cant a la lectura reposada, tranquil·la, atenta, sense que ens apressi el temps, deu ésser un llenguatge intel·ligible per a massa gent.

Les editorials inunden les llibreries de novel·letes de cent i escaig pàgines i de llibres plens de “receptes” per a millorar la nostra qualitat de vida, que la majoria de les vegades o són obvietats d'anar per casa o bé lloen un estil de vida a mig camí entre una llibertat a l'americana i un pseudoespiritualisme orientalista; ras i curt, una greu i gran pèrdua de temps per als amants de l'autèntica literatura.

Nosaltres som dels que pensen que sempre cal llegir els clàssics —no cal tots els clàssics— i després, fes el que vulguis.

És clar, nosaltres quan parlem dels clàssics parlem dels nostres clàssics personals: Homer, Virgili, Ovidi, Dante, Shakespeare, Cervantes, Molière, Martorell, Balzac, Hugo, Dickens, Tolstoi, Proust, Mann, Allan Poe, Twain, Segarra, Pla, Pedrolo, Porcel, García Marquez, Vázquez Montalban, Mendoza, Eco, Roig, Moncada, Coll, i també parlem de Dumas, Verne, Stevenson, Collins, Christie, Tolkien, Kennedy Toole... i Rowling, per què no?

Creiem que en ple mes d'abril i a les vigíles de Sant Jordi ens serà permès reivindicar, amb vehemència, les obres literàries de qualitat.

La literatura, que fa honor al seu nom, ens aporta una visió nova sobre la nostra pròpia existència i alhora ens fa viure o reviure unes altres existències apassionants. Aquesta literatura ens estimula les neurones i ens oxigena i desperta l'esperit. No ens aliena, ens manté alerta i crític amb la societat que ens envolta, a més, de proporcionar-nos arguments per a interpretar-la i comprendre-la millor.

Ja embrancats en aquesta aventura, reivindiquem també els especialistes —historiadors, crítics literaris, filòsofs, lingüistes...— que saben exposar les seves idees i redactar els seus estudis amb un llenguatge intel·ligent i intel·ligible. Dominen l'ànima de la llengua que empren i et fan entendre conceptes d'allò més espessos d'una manera senzillament captivadora. La narrativa dels seus escrits se te'n duu en un viatge per un món on les paraules conserven el seu sentit autèntic, precís, clar, assequible, tot i conservar una elevada erudició gens artificiosa, ni pedant, ni retòrica.

Avui dia, les persones amb inquietuds humanístiques han d'ésser militants, fermament correctes, en la defensa i la promoció de

l'alta divulgació i de la literatura amb majúscules.

Enguany, per Sant Jordi, us recomanem sol·licitament un seguit de publicacions que han arribat en el decurs dels últims mesos a les llibreries del país:

BARZUN, Jaques: *Del amanecer a la decadencia: Quinientos años de vida cultural en Occidente. (De 1500 a nuestros días)*, Madrid, 2001. 1.304 pàgines.

PERPINYÀ, Núria: *Una casa per compondre*, Barcelona, 2001. 500 pàgines.

BLOOM, Harold: *Shakespeare. La invención de lo humano*, Barcelona, 2002, Anagrama. 862 pàgines.

DUMAS, Alexandre: *El comte de Montecristo*, Barcelona, 2002, La Magrana. 1.120 pàgines. Traducció de Jesús Moncada.

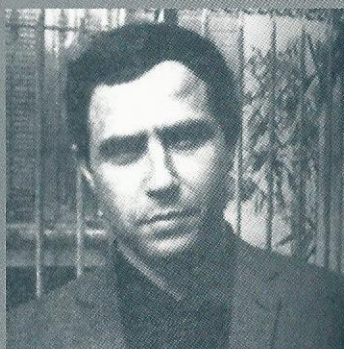
WATSON, Peter: *Historia intelectual del siglo XX*, Barcelona, 2002, Crítica. 968 pàgines.

La característica que domina en aquestes obres, tant les pròpiament literàries com les d'assaig lingüístic i cultural, és la perfecció en la construcció de les frases, un llenguatge estructurat i amb una precisió i claredat explicatives que alimenteren alhora la capacitat intel·lectual i la part sentimental de la persona atrapada en la seva suggerent lectura.

Nogensmenys, són unes obres que traspassen amb molt el possible encaixament dins els registres tradicionals: novel·la, assaig, història de la cultura, crítica literària. Evidentment, són tot el que acabem de dir, però amb una capacitat globalitzadora, transgressora de límits classificatoris i reduccionistes que els humans emprem per tal d'intentar capir millor tot el que ens afecta, tant internament com externament. Per a mostra, un botó: estàs immers en la lectura de la literatura creada per Núria Perpinyà i, paral·lelament, t'endinses pel món de l'arquitectura, de l'especulació i hipocresia del sector immobiliari, i d'aquí passes a l'univers de la música clàssica, i tot narrat amb unes paraules plenes de sentit. També llegeixes els estudis de Bloom, Barzun i Watson i, a més d'omplir les teves oceàniques llacunes culturals, et trobes al bell mig de l'aventura de l'home per a conquerir quotes més elevades de saber, tot fent una travessia pel desert de les misèries i lluites dels humans. Finalment, llegeixes Dumas, traduït per Moncada, i agraeixes l'inmensitat de la novel·la *El comte de Montecristo*.

Alfons Costafreda, la versificació de la tragèdia

Miquel Aguilar

En motiu de l'homenatge cinematogràfic retut a Alfons Costafreda el passat dia 4 d'abril, un passi públic i exclusiu del documental biogràfic creat pel director Xavier Juncosa, era inevitable que *Culturàlia* aollís (crec que per primera vegada) la figura d'un dels creadors més enigmàtics, desconcertants i llastimosament desconeguts de les terres de Ponent.

Alfons Costafreda va néixer a la capital de l'Urgell l'any 1926, fill d'una pròspera família de comerciants i bon amic d'altres artistes com Lluís Trepà i Jaume Minguell. El tarannà poètic del jove Costafreda, però, no es va materialitzar fins que l'any 1945 es va traslladar a Madrid, on a més d'iniciar-se en el Dret va publicar per primera vegada. Les carreres universitària i poètica el van dur a Barcelona tres anys més tard, el 1948, on va entrar en contacte amb el cercle de poetes en llengua castellana més important de la ciutat.

La presència de Costafreda a Barcelona és important pel fet que, gràcies al llibre iniciat a Madrid *Nuestra elegía*, guanya el Premio de Poesía Boscán i emergeix com un referent modèlic del moment. La situació política i cultural de l'estat van empènyer el poeta a visitar París l'any 1950, una ciutat que el va enamorar i acollir durant llargs períodes fins el 1953, quan va tornar a Madrid.

L'activitat literària continua sense treva, tot i que l'any 1955 supera unes oposicions de l'Organització Mundial

de la Salut i es trasllada a Ginebra, la ciutat que el veurà morir. Els quasi vint anys de vida a la ciutat suïssa van significar per al poeta un progressiu enfonsament, un profund desengany pel que fa a la poesia i al seu paper en el món. En aquestes circumstàncies podem explicar el presumpte suïcidi que el va fer desaparèixer l'any 1974 del panorama literari; si bé Costafreda va ser tractat amb hostilitat pels seus propis amics de Barcelona i Madrid, el dilema existencial entorn de la vida oferta a la poesia, el desengany que li va produir, va ser l'espurna que va cremar la il·lusió per viure que el va moure anys enrere.

Segons Montserrat Bacardí, autora de l'obra *Alfonso Costafreda. La temptació de la poesia*, editada per l'Institut d'Estudis Ilerdencs l'any 1989, <<queda palès, doncs, que vida i poesia anaven estretament lligades per a Alfonso Costafreda i que, per tant, la seva vida va ser una lluita o una recerca constant de poesia>>. El mateix llibre recull una cita de Jaime Gil de Biedma, poeta i íntim amic de Costafreda: <<Cuando descubrí, como a todos nos ha ocurrido, que nunca sería el poeta grande que había soñado, no quise ser, ni aparentar, ninguna otra cosa>>.

Nota: la imatge s'ha extret del llibre *Alfonso Costafreda. La temptació de la poesia*, de Montserrat Bacardí. Aquesta és una immillorable mostra de la vinculació de la família Costafreda amb la ciutat de Tàrrrega, on era una ineludible referència comercial i social.

(RE)LLEGIR VERDAGUER

Gener Gonzalo i Bou

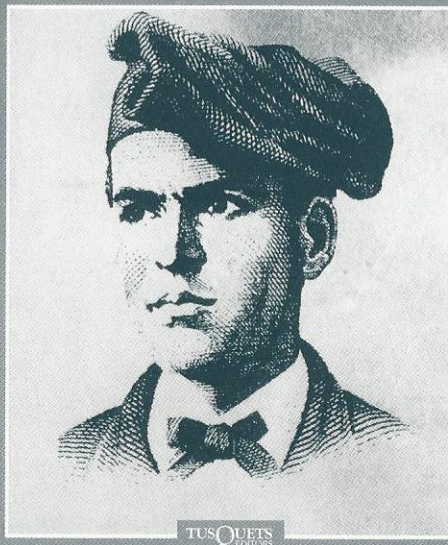
Dins els actes i esdeveniments de la commemoració del centenari de la mort del poeta Jacint Verdaguer i Santaló (Folgueroles, 1845-Vallvidrera, 1902), les editorials han començat a editar textos verdaguerians que, o bé són avui introbables a les llibreries, o bé ofereixen antologies poètiques de l'obra general del gran poeta per atansar al gran públic el millor de l'obra verdagueriana.

Dins aquesta línia, cal citar en primer lloc el volum *Els bords de l'arpa. Antologia. Jacint Verdaguer*, amb tria, notes i presentació d'Isidor Cònsul (Barcelona, Proa, novembre de 2001). En aquest volum, un dels millors coneixedors de la vida i l'obra de Jacint Verdaguer, com ho és el bellpuigenc Isidor Cònsul, el lector podrà trobar les claus dels fets més significatius de l'atzarosa vida del poeta, i una acurada selecció del millor dels seus versos, exporgats d'obres antològiques, com *L'Atlàntida*, *Canigó*, obres montserratines, *Pàtria*, la seva producció com a partícep dels Jocs Florals de Barcelona, el Verdaguer més religiós, i les seves darreres produccions, com *Flors del Calvari*, o fragments de la esfereïdora prosa d'*En defensa pròpia*. És un llibre, doncs, obligatori per tot aquell que vulgui iniciar-se en la lectura de Verdaguer.

Un altre dels grans especialistes en l'obra verdagueriana és el profes-

Jacint Verdaguer
EN DEFENSA PRÒPIA
Edició de Narcís Garolera

L'Ull de Vidre

Pàtria

Jacint Verdaguer
Edició de Narcís Garolera

sor Narcís Garolera. Ell ha tingut cura de l'edició de dos obres que recullen àmbits diferents de la trajectòria verdagueriana, vital i literària. Un d'aquests apartats és la reedició de *Pàtria* (Barcelona, Edicions de 1984, 2002), que recupera el pròleg de la primera edició de l'obra (1888) del seu amic, el canonge catalanista Jaume Collell, censurat pel franquisme. En aquest volum, trobarem el Verdaguer més nacionalista i cantor de diverses pàtries: la local o vigatana, la catalana, i de manera més inconnexa, l'espanyola.

L'altra obra que ha estat editada a cura de Narcís Garolera és la reedició completa del text en prosa *En defensa pròpia*, recull d'articles que Verdaguer, l'any 1895, va publicar a la premsa més progressista del moment per defensar-se de les greus i injustes acusacions de què fou objecte, tot denunciant la seva delicada situació, marginat i ignorat pels seus inicials protectors. Són el clam d'un home ferit, i que, literàriament constitueix el millor que ha produït la prosa catalana contemporània, i una fita del periodisme de l'època.

Animem, doncs, a (re)llegir Verdaguer, amb l'ànim de recuperar un autor cabdal per entendre la literatura catalana contemporània, i el seu ressorgiment.

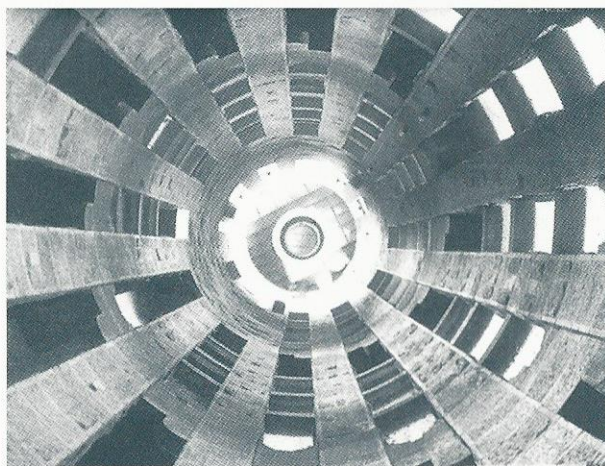
Gaudí. Experiències.

"GAUDÍ. EXPERIÈNCIES.

ESPai, GEOMETRIA, ESTRUCTURA I CONSTRUCCIÓ"

SALÓ DEL TINELL, MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE BARCELONA

DEL 20 DE MARÇ AL 27 DE SETEMBRE DEL 2002

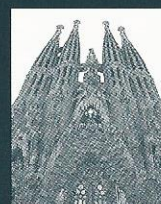
Organitzada conjuntament per l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona i la Sociedad Estatal para la Acción Cultural Exterior (SEACEX), aquesta exposició que enceta el cicle d'homenatges a l'arquitecte més notable del modernisme català, Antoni Gaudí, mostra els aspectes més destacats de la persona i el geni del qual enguany es commemoren els cent cinquanta anys del naixement. En el marc de l'Any Gaudí, el Museu d'Història de la Ciutat ja fa un mes que va obrir les portes d'una exposició que, a diferència de la resta que s'han organitzat a la capital catalana, endinsa l'espectador exclusivament en les tècniques arquitectòniques i constructives del revolucionari creador.

Gaudí va ser un home avançat a la seva època, les seves tècniques i idees, la concepció que tenia de la construcció encara sorprèn avui en dia, un segle després. Però el geni de Gaudí, del qual es destaca el fet que no dissenyés ni un sol angle recte, no va restar solament en l'arqui-

tectura: el disseny, l'interiorisme i el detallisme van ser elements molt importants de la seva obra. Gaudí construïa

exterior i interiorment, edificava i farcia les construccions de modernisme, de noves formes, de nous materials, de brillants idees creatives.

Els edificis més emblemàtics, com poden ser la Pedrera o el Parc Güell, comparteixen protagonisme en aquesta exposició amb els detalls més aparentment insignificants: mobiliari, reforços arquitectònics, decoració o objectes domèstics. L'univers que Gaudí va crear abasta immensurables límits, arriba més enllà de la imaginari concebible a l'època, trenca esquemes i amplia les fronteres de l'art i la tècnica. "Gaudí. Experiències. Espai, geometria, estructura i construcció" és una exposició que, a banda d'acostar el geni a tots els públics, permet d'apreciar amb més delit i passió el rerafons de la seva magna concepció de l'espai i les formes.

Univers Gaudí

Sala 2 del CCCB, del 30 de maig al 8 de setembre del 2002

L'exposició que el CCCB inaugurarà el proper dia 30 de maig se centra en la figura de Gaudí relacionada amb l'art, amb els corrents coetanis, les influències i el valuós llegat que deixà. "Univers Gaudí" és quelcom més que un altre homenatge a la figura del genial creador català, representa l'oportunitat d'endinsar-se en el seu complex món mental i estètic, el privilegi de conèixer tot allò que el va influenciar i el punt de vista que en tenien els qui compartien el seu mateix sistema de treball. La mostra consta de gouaches i escultures del propi Gaudí, moltes d'elles exposades al públic per primera vegada, unes quatre-centes obres originals tretes a la llum per poder entendre on rau la singularitat del dissenyador, la manera de treballar de l'arquitecte i la concepció del món de l'artista. "Univers Gaudí" es divideix en tres apartats, cronològicament ideats i excepcionalment ben configurats.

PRIMER APARTAT: Els anys de formació i les primeres creacions. Aquest primer apartat mostra la relació de

Gaudí amb alguns dels grans corrents estètics vigents a l'època: el medievalisme, l'exotisme, l'orientalisme, el japonisme, el barroc i el wagnerisme.

SEGON APARTAT: El Projecte gaudinià. El taller de Gaudí, l'espai on s'apilen i amunteguen guixos, maquetes i màquines, serà el tema central del segon apartat de la mostra. Gaudí dissenyava els edificis mitjançant complicades maquetes en constant evolució i, pel que fa a les escultures, utilitzava models vius sobre els quals realitzava buidats i motlles.

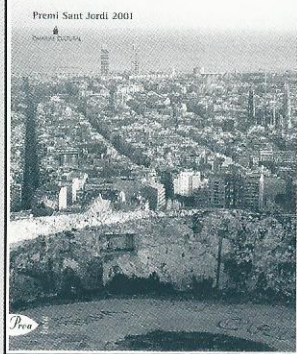
TERCER APARTAT: L'internacionalisme de Gaudí. El tercer apartat, seguint la relació cronològica, mostra l'evolució del geni des de la primera exposició a París, l'any 1910, fins a la celebració de l'exposició "Fantastic Art, Dada, Surrealism", al MoMA de Nova York l'any 1936, moment considerat el de la consagració de Gaudí en el món de l'art internacional.

Especial

Sant Jordi.

Miquel Aguilar

David Castillo
No miris enrere

David Castillo, *No miris enrere*.

Proa / Columna, 2002 (Barcelona).

Novel·la guanyadora del premi Sant Jordi 2001, concedit per Òmnium Cultural. L'autor de *No miris enrere* comparteix l'afició per la literatura amb la tasca periodística de dirigir, de forma setmanal, el suplement cultural que cada dijous publica el diari *Avui*. Aquesta darrera novel·la demostra, sense cap mena de dubte, la positiva evolució de Castillo cap a una narració més madura i la seva consolidació dins del panorama literari català.

Isabel Clara-Simó, *L'home que ensumava dones*.

3 i 4, 2001 (València).

Novel·la guanyadora del premi Andròmina 2001, en el marc dels Premis Octubre concedits per la Fundació Ausiàs March i l'editorial valenciana 3 i 4. La reconeguda escriptora d'Alcoi torna a

sorprendre el lector amb una novel·la que no pot deixar a ningú indiferent. Col·laboradora assídua en premsa, tal i com demostra al diari *Avui* i a la revista *El temps*, la novel·lista no deixa de crear nous èxits editorials que confirmen cada vegada més la seva plenitud literària.

Josep Piera, *Jo sóc aquell que em dic Ausiàs March*.

Edicions 62, 2001 (Barcelona).

Biografia novel·lada del cèlebre poeta del Segle d'Or de la literatura en català, Ausiàs March.

L'autor ens explica la vida i l'obra del brillant poeta basant-se en tota la documentació, en alguns casos pràcticament desconeguda, que ens ha arribat entorn de la seva persona. Segons diu el propi autor en el pròleg de l'obra, <<una biografia no és la vida d'una persona, sinó l'escriptura que diu la vida d'un personatge i ens el fa proper, imaginable>>.

Montserrat Roig, *Els catalans als camps nazis*.

Edicions 62, 2001 (Barcelona).

Llibre reeditat en commemoració dels deu anys de la mort de l'escriptora i periodista catalana. La presència de refugiats catalans als camps d'extermini nazis durant la postguerra espanyola va ser el punt de partida de Montserrat Roig per escriure, l'any 1977, aquest recull de testimonis i drames personals entorn de l'holocaust. El llibre inclou, com a document d'excepció, la llista de tots els catalans deportats al camp de Mauthausen, uns dels més malauradament populars.

Diversos, *Miscel·lània Gaudí*.

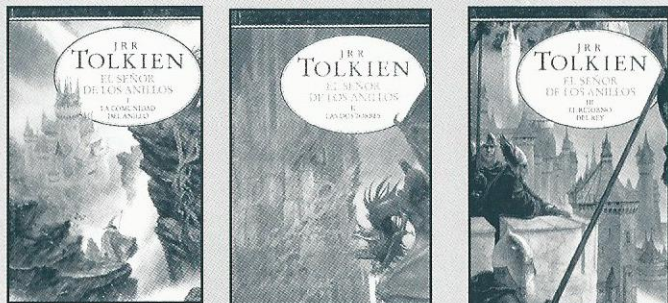
Planeta, 2002 (Barcelona).

Una vintena d'estudiosos de la figura de Gaudí, crítics d'art, historiadors i arquitectes han realitzat una obra cabdal per entendre el geni català del Modernisme. En motiu de l'Any Gaudí, aquest esplèndid llibre recull no tan sols les principals idees que acosten el revolucionari arquitecte a tots els públics, sinó també un tria de les millors imatges de les seves obres a tot color i amb unes mides impressionants. L'obra definitiva sobre Antoni Gaudí.

Núria Perpinyà, *Una casa per compondre*.

Empúries, 2001 (Barcelona).

L'escriptora i teòrica de la literatura lleidatana, alhora professora universitària, construeix una ficció emmarcada en la realitat urbana i contemporània. La recerca d'un món ideal enmig d'una societat asfixiant és el motiu pel qual, al llarg de vint escenes, la protagonista mostra els aspectes més irònicament insòlits de les relacions humanes. La novel·la va acompanyada de fotografies de Manuel Bausc que exemplifiquen l'escenari d'acció de cada capítol.

J.R.R. Tolkien, *El Senyor dels Anells*.

Minotauro, 2001 (Barcelona).

La novel·la èpica més impressionant del segle XX, recentment portada a la gran pantalla amb un aclaparador èxit de taquilla. El professor universitari J.R.R. Tolkien va crear, amb el conjunt de les seves obres, l'univers imaginari més complet i perfecte des de les tradicions mitològiques clàssiques. L'obra de Tolkien és, a banda d'un relat d'acció trepidant, una nova concepció d'allò que anomenem "realitat", concebuda des d'una perspectiva molt peculiar.

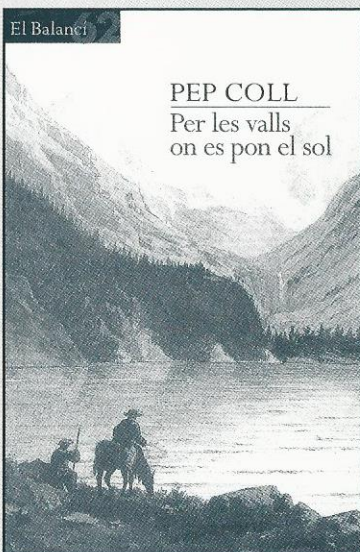
Baltasar Porcel, *Les maniobres de l'amor*.

Destino, 2002 (Barcelona).

El polifacètic autor mallorquí ha recollit recentment la pràctica totalitat dels seus contes, un total de cinquanta exclusives creacions escrites entre els anys 1958 i 2001. Durant tota una trajectòria professional, Porcel ens mostra per primera vegada la literatura menor que ha sabut combinar magistralment amb les seves grans creacions. Dividides en tres parts ben clares, les històries que conformen el llibre parlen de l'amor, de l'exotisme i de la terra natal de l'autor.

Baltasar Porcel
Les maniobres de l'amor

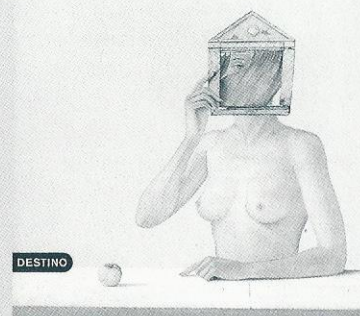
Tots els contes, 1958-2001

Pep Coll, *Per les valls on es pon el sol*.

Edicions 62, 2002 (Barcelona).

L'escriptor i professor pallarès torna a endinsar el lector als Pirineus catalans, un indret màgic sempre que surt de la ploma de Pep Coll. En aquesta ocasió, la història se centra en el segle XIX i en la recerca, per part d'un jove estudiant, d'una muntanya que amaga un dels tresors més desitjats per l'ésser humà: el Graal. Lluny de la literatura juvenil que tant l'ha caracteritzat, Coll ha creat amb *Per les valls on es pon el sol* una obra de pes en el panorama literari actual.

L'any 2002 ens obliga a recomanar, dins de l'àmbit dels autors clàssics, a dues figures cabdals pel que fa a les lletres europees del segle XIX. D'una banda, enguany commemorem el centenari de la mort de Jacint Verdaguer; de l'altra, França celebra alhora el bicentenari del naixement de Víctor Hugo. Ambdós autors, l'un català i l'altre francès, van esdevenir peces vitals en les respectives literatures i en moviments lleugerament diferents, tot i compartir l'època i l'escenari d'acció. Si bé Verdaguer va encapçalar amb d'altres el moviment renaixencista de les lletres catalanes, Hugo va ser el capdavanter del romanticisme social.

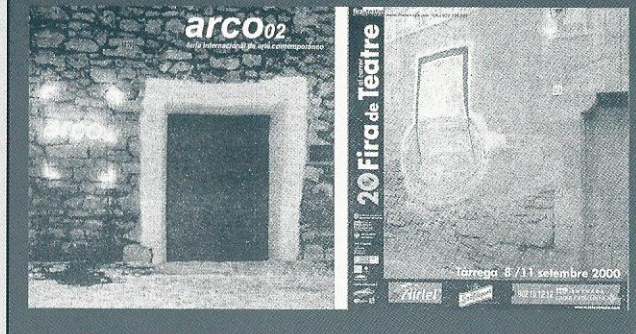
De Verdaguer podem recomanar les obres més reconegudes i significatives, com és el cas de *Canigó* i *L'Atlàntida*; tot i això, la seva faceta social va ser tan interessant com la literària, ja que Verdaguer va protagonitzar un dels escàndols més populars del segle XIX i, en aquest sentit, podem recomanar alhora el recull d'articles de premsa *En defensa pròpia*, on el poeta es defensa dels múltiples detractors que el van assetjar fins poc abans de la seva mort.

Pel que fa a Víctor Hugo, autor que va conrear tots els gèneres literaris, podem suggerir la lectura dels grans clàssics que el caracteritzen, com és el cas de la novel·la històrica *Nôtre Dame de Paris*, la novel·la social *Els miserables* o, en el cas de voler conèixer la seva obra poètica, es pot llegir una bona mostra al primer recull *Odes i balades*.

MIRADES I PERCEPCIONS

Coincidències

Ermengol Puig i Tàpies

Només veure el cartell de la vigèsima primera edició de la fira Arco, em vaig adonar de les coincidències tècniques i compositives que presentava amb el cartell de la vintena edició de la Fira del Teatre al Carrer de Tàrraga. Em semblà positiu i així li ho vaig comunicar a l'autor: Josep Mingell. Ambdós cartells participen del fet conjuntural de ser anunciadors de fires. Utilitzen, com a fons, façanes de pedra i portes d'accés a vells edificis. El cartell de Tàrraga mostra part de la façana, ja enderrocada, del molí de cal Jové, al Carrer estudi; el d'ARCO'02 exhibeix l'entrada a la casa natal de Goya. En els dos casos, al costat de la porta hi llueixen antigues plaquetes ceràmiques amb el número de la casa. En el cas de Tàrraga, i gràcies a un retoc d'ordinador, es modificà i s'hi posà el 20, fent-lo coincidir amb l'edició de la fira d'aquell any. El dissenyador del cartell madrileny no utilitzà aquest recurs i mantingué el 13, potser perquè té altres connotacions. Els dos cartells mostren, com a més atraient, una intervenció artística a l'esquerra de la porta. Josep Minguell hi actuà amb una pintura al fresc, una tècnica mil·lenària, que suporta bé la modernitat. Hi representà un portal alt, estilitzat i irregular, que se sustentava en uns fonaments magmàtics i enteranyinats que eren les vivències i els camins, que estructuraven la història i la cultura d'una ciutat. La diversitat i la variabilitat de la base eren les que li conferien una gran solidesa.

Ximo Lizana és el nom de l'autor de l'altre cartell i de la intervenció artística a Fuendetodos. Ell hi fa una actuació més efímera i en tecnologia moderna, com és el neó (el primer anunci lluminós és de l'any 1912 i només podia ser a París). El resplendor dels tubs fluorescents acolorits tenen la virtut de transformar un espai o una superfície en un context nou. Ximo hi reproduceix el logotip d'ARCO, dissenyat l'any 1987 per Carlos Rolando. Aquest logo és simple, però molt compacte, i el pas del temps demostra que una de les propietats que posseeix és la de ser el suficientment flexible per actuar en els canviants contextos de l'art contemporani.

Recordo el dia que en Minguell em comentà que li havien encomanat la realització del cartell de l'any 2000. Des de l'inici tingué clar que faria una actuació creativa, però diferent. Al final, fruit de la reflexió, es decidí per una mistificació de tècniques. Com a artista no podia renunciar a l'acció pictòrica. Han estat molts els pintors que han fet cartells interessants, però se'ls nota que no són de l'ofici. L'inici del cartell contemporani, ara en franca retirada, estigué molt lligat a la reproducció litogràfica i pretenia ser una eina comunicativa a

partir de la imatge, però també del missatge. Per això, Minguell volgué emular els cartellistes que acostumen a tenir una gran capacitat comunicativa. Hi calia també la fotografia, que gràcies a l'evolució tècnica i cultural que ha experimentat, és una eina molt idònia per arribar al gran públic. La

combinació de les tres tècniques i la forta simbologia de les imatges expliquen plenament la singularitat del cartell de Tàrraga. En analitzar el cartell d'ARCO, t'adones que les motivacions i la barreja de tècniques són simètriques. Els diferenciaria l'objectiu. El portal d'en Minguell pretenia posar en contacte un passat i un present molt concret. El d'en Ximo pretenia establir un diàleg entre el classicisme i la modernitat i Goya, el pintor i l'espanyol més universal del segle XIX, li ho permetia.

Ara hem d'entrar en el terreny de la interpretació d'aquestes coincidències. S'ha escrit: "Arco, còpia de Tàrraga"; o s'ha dit: "les coincidències són fruit de l'atzar". Voldria puntualitzar-ho. Les idees, les formes, la cultura... acostumen a traslladar-se i a difondre's per contacte, per migració.... Aquest és un principi historiogràfic ben acceptat, però no es pot aplicar de forma il·limitada, ja que ens aboca a situacions força compromeses o esperpèntiques. Si a Egipte hi ha piràmides i també n'hi ha a Mèxic, no necessàriament s'ha de concloure que les dues zones havien estat en contacte i llençar-se, a continuació, a l'absurda recerca de com i per quins mitjans es realitzaren. El mateixos difussionistes es cuidaren de precisar els límits de la seva proposta i reconeixeren que les societats, i per tant també les persones i la cultura, en moments determinats poden plantejar-se necessitats i problemes idèntics i, si disposen de mitjans equiparables, poden arribar a establir solucions i respostes molts similars. Aquest, crec jo, és el cas de les coincidències dels dos cartells i en la història del pensament i de la ciència se n'hi poden trobar molts d'exemples.

Interpretar-ho de l'altra forma és entrar en el complex i ampli camp de la còpia i de la imitació. És veritat que avui dia es copia molt, però vull recordar que la còpia pot tenir un vessant positiu d'aprenentatge, de domini de tècniques, de precisió... El vessant veritablement malèfic dels falsos és quan es fan amb la finalitat d'enganyar per raons econòmiques. Darrerament, hi ha també una altra modalitat, prou perversa, que és la de copiar imatges sense relacionar-ne l'origen i, aprofitant la ignorància del públic, apropiant-se-les per prestigi. En podem parlar un altre dia.

NOTÍCIES DE LA BIBLIOTECA

Carme Asensio

El mes d'abril és sinònim de novetats editorials, entrevistes a escriptors, promoció televisiva de llibres (com si la resta de l'any no treballessin), i el cert és que, cada vegada més, els escriptors i editors condicionen la seva producció a aquestes dates.

Per sort, som molts els que intentem parlar de llibres durant tot l'any, i també fer-ne promoció diària. En canvi, les editorials no ens agraeixen mai aquesta tasca.

Desitgem a tots que gaudiu de la festa del llibre el dia 23... i també la resta de l'any.

Activitats de la Biblioteca

Divendres, dia 19 d'abril, a 2/4 de 9 del vespre
Presentació del volum número 15 d'URTX. A càrrec de Montserrat Comas, directora de la Biblioteca Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú.
Organitzat pel Museu Comarcal de l'Urgell i l'Arxiu Històric Comarcal.

Del 19 al 30 d'abril

Acollirem la segona edició de la Setmana del Llibre Infantil i Juvenil a les terres de Ponent, organitzada pel Consell Català del Llibre per a Infants i Joves, en col·laboració amb la Central de Biblioteques de Lleida i que recorre dotze biblioteques de la província.

Aquest any, l'activitat se centra en l'exposició monogràfica "Mira i valora: què hi ha en un llibre?". Consisteix en acostar els nens als diferents elements que configuren un llibre: tipografia, format, tractament dels seus personatges, gèneres literaris, il·lustració...

Cada cop hi ha més llibres en català per a infants i joves, però l'abundància de llibres i publicacions també ens obliga a destriar més i millor, a bastir estratègies per escollir i valorar amb encert allò que se'ns proposa com a lectura. Hi ha tants elements que cal

tenir en compte a l'hora d'apreciar un llibre! Aquesta exposició en mostra uns quants, des de les portades fins al format, perquè de la suma de tots ells en surt allò que se'n diu un bon llibre, un objecte cultural d'edició acurada on s'apleguen els esforços de tots els professionals que hi intervenen i que ens faran més grata o funcional la seva lectura.

Encara que pensada per poder-la treballar amb infants i joves, serà una eina útil i suggeridora per a pares i educadors.

També l'acompanyarà l'exposició dels llibres seleccionats en la convocatòria del 6è Premi de Literatura Protagonista Jove.

S'oferiran visites guiades als grups que ho sol·licitin.
HI US ESPEREM A TOTS!!!

A més, el dimecres 24 d'abril, a 2/4 de 7 de la tarda, "La bibliotecària, en Harry Potter i uns quants més", a càrrec de Pep Molist, que ens farà una presentació de llibres i explicarà contes, tots ells relacionats amb l'exposició. Adreçat a nens/es d'entre 6 i 12 anys. Les places seràn limitades, pregunteu a la Biblioteca.

Pep Molist és bibliotecari a la secció infantil de la Biblioteca Central de Terrassa, crític literari al suplement *Presència* i a *El País* i escriptor.

Contes publicats: *El tren que fa xup-xup* (La Galera), *Catxumbo* (La Galera), *En Pere i els animals* (la Galera), *Sorra a les sabates* (Combel), *La caputxa vermella* (La Galera), *El tresor del vell pirata* (Cruïlla).

NO US HO PERDEU!!

TOTS ELS QUI VULGUEU FER-NOS UNA VISITA EL DIA DE SANT JORDI ENS TROBAREU, TOT EL MATÍ, A LA PARADA QUE TINDREM A LA PLAÇA MAJOR, AL COSTAT DELS NOSTRES COMPANYS DE RÀDIO TÀRREGA. A LA TARDA, A LA BIBLIOTECA.

cara

cara

Espai de crítica cinematogràfica

J. B. Solé i Francesc Gasull

Passada la ressaca dels premis Òscar (premis?), i amb la por al cos per l'avinguda de segones, terceres, quartes parts, "remakes", refregits com "El Señor de los Anillos: las dos torres", el nou Bond "Die another day" (amb Teófila, o sense?), l'esperadíssim "Star wars Episode II: attack of the clones" (qui són els clons?), l'inevitable "Harry Potter y la cámara de los secretos" (amb Kenneth Branagh, compte!), "Spiderman", "Men in black II"..., enmig encara ens queda alguna bona pel·lícula per endurn-nos a la boca del cinèfil: els ulls. Vegem com va la cosa.

Amunt:

En tierra de nadie: gairebé tothom apostava per *Amelie*, però finalment l'Òscar a la millor pel·lícula de parla no anglesa se'l va endur aquest retrat a mig camí entre la ironia i la cruesa sobre la guerra, en aquest cas, la dels Balcans. Al film del bosnià Danis Tanovic, no hi ha bons ni dolents, sinó damnificats. Mentre, els països del Primer Món hi apareixen ridiculitzats, amb el paper que hi juguen els Cascs Blaus de l'ONU i els periodistes.

Atrapem d'una vegada els millors **Billy Bob Thorton**, un actor molt particular, un grandíssim actor, a *Monster's ball* i a *El hombre que nunca estuvo allí*. A la primera, un thriller de presons sec, dur, perfectament adobat amb l'excel·lent (i oscaritzada) Halle Berry, debut d'un director desconegut, Marc Forster, qui sap el que té entre les mans; a la segona, dirigit pels sempre segurs germans Coen, un nou exemple de cinema negre voltant l'esperit dels anys 50, (i, com no, d'*El cartero siempre llama dos veces*).

El hijo de la novia: és impossible no emocionar-se amb aquest film argentí de sentiments a flor de pell. Personatges molt humans, propers a l'espectador, que giren al voltant del que interpreta l'esplèndid Ricardo Darín, un home desenganyat que no es vol comprometre amb res. La sobtada boda religiosa dels seus pares (després de 44 anys de matrimoni) serà l'espurna de la seva regeneració vital.

L'arriscada proposta bèl·lica de Daniel Calparsoro a *Guerteros*: amb un bon equip d'actors brillants i un solvent equip tècnic, el realitzador se'ns mostra madur i molt inquiet. Respecte a *Hable con ella* de Pedro Almodóvar, cal veure-la abans de parlar-ne.

Desde el infierno: hem d'aplaudir aquesta magnífica mostra de cinema gòtic que emparenta amb les també recents *El pacto de los lobos* i *Vidocq*. Els germans Hughes s'apropen a la història de Jack l'Esbudellador i en treuen conclusions esfereïdores, entre la realitat i la ficció. Un Londres en tenebres (recreat íntegrament en estudi), un incommensurable secundari com lam Holm, i el punt just de sang i fetge arrodoneixen la feina.

Recomanem, fervorosament, la nova visió d'*ET, el extraterrestre* (oblidant alguna que altra tonteria), per constatar que el temps no ha passat pel marcià més simpàtic del cinema. Imaginació, ritme, tendresa, angoixa, humor, tècnica... tot en un, i molt adequadament.

La otra cara del crimen: sí, sí, ja ho sabem; aquesta es va estrenar fa mig any però ara l'hem recuperada en vídeo, i us hem de dir que és una pel·lícula excel·lent, tot i els talls i modificacions que va patir per part dels productors. James Gray, l'autor de *Little Odessa*, s'endinsa de nou en el món urbà i presenta una atractiva trama dramàtica que en alguns moments recorda *El padrino*. Tanta

ruqueria impera a Hollywood que bones pel·lícules com aquesta són maltractades pels propis estudis. Altres pel·lícules que podeu recuperar en vídeo són *La luna en directo* i *Malena*.

La reedició de la banda sonora de *Como uña y carne* (*The black stallion returns*), 1983) del músic, amb majúscules, Georges Delerue (sí, el de "Platoon"). Cal escoltar-la.

Avall:

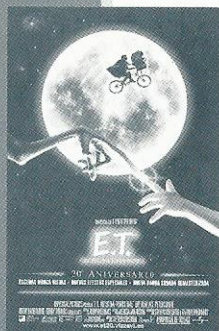
Una mente maravillosa: i perquè no hi hagi cap dubte la posem la primera. Horrorós biopic sobre el premi Nobel de Matemàtiques John Nash, injustament guardonada amb l'Òscar a la millor pel·lícula. Algú pot pensar que aquest "dramón" barat i rodat sense enginy és superior a *Gosford Park*, *Moulin Rouge* o *En la habitación*? Es mereix l'Òscar Ron Howard amb una carrera que inclou *Apolo 13*, *Rescate*, *Ed Tv* o *El Grinch*, deixant de banda els mai oscaritzats Robert Altman i David Lynch?

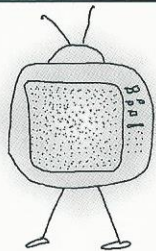
Yo soy Sam: més personatges que toquen la fibra sensible dels membres de l'Acadèmia de Hollywood. Ara és un gesticulador Sean Penn qui dona vida a un home amb problemes psíquics; però, tractant-se d'un film tan poc original, tan moralment correcte, de vegades tan tòpic, perquè la directora filma amb la càmera a l'espatlla, provocant més d'un mareig? Es pensa potser la tal Jessie Nelson que està davant d'una història digna de Woody Allen o John Cassavettes?

Falsa identidad: entrem a sac amb nyaps dels grans estudis, fets amb intencionada poca imaginació, expriment més i més els tòpics ja exhaurits. Un dolent amb doble cara (*De repente un extraño*), un nen que és testimoni involuntari d'un crim (*Único testigo*), i només destacable la presència d'Steve Buscemi, en una breu però efectiva interpretació.

Fan molta angúnia aquests pseudo-films d'aventures llegendàries com *La venganza del Conde de Montecristo* i *La máquina del tiempo*. No voldria, de cap manera, ser a la pell d'Alejandro Dumas ni de H.G.Wells. Per vomitar.

Deixen molt clar el caràcter americà, alhora que infumable, dos productes diferents que desperten molt poc interès: *Rollerball* i *The Majestic*. La primera no s'agafa per enlloc i la segona, de tan escurada, fa mal de ventre. I una de les perles per al museu dels horrors: *John Q.*, on Denzel Washington segresta la planta d'urgències d'un hospital perquè els metges salvin la vida del seu fill. Cinema de denúncia social "made in USA", i signat pel fill de John Cassavettes, Nick, que vergonya se n'hauria de donar d'embrutar un cognom que tant bon cinema ens va oferir.

Set de rei

Gerard Martínez i Minguell

És notícia a casa nostra, com suposo que a ningú li ha passat desapercebut, que la Casa Reial ha despertat una suculenta polèmica a causa d'un desproporcionat empipament per l'excel·lent caricatura que l'actor Toni Albà fa a *Set de nit*, el programa nocturn del Terrat emès a TV3, sobre el monarca. Gràcies a aquesta queixa, el programa presentat i dirigit per Toni Soler ha patit una revifalla considerable als índexs d'audiència, quan semblava que davallava en picat. *Set de nit*, encara lluny de les quotes d'audiència dels "marciàns", es manté el suficientment ben col·locat per fer pensar en una futura renovació de l'actual equip per la següent temporada, després de l'estiu, almenys mentre Andreu Buenafuente no precipiti el seu retorn.

Aquest tema no ha deixat indiferent a ningú per la sorpresa que ha causat en tots els estaments. Si ens hi fixem amb atenció, ens adonarem que és totalment el contrari del que passa en el món de la política. Només cal veure un

parell de caps de setmana *Caiga quien caiga*, el programa més irònic i sarcàstic que ha donat el món de la televisió en anys, per comprovar que els polítics es deixen i s'esforcen perquè es parli d'ells, els entrevistin i, fins i tot, en facin una paròdia en programes humorístics a l'estil del de Telecinco o *Set de nit*. Les caricatures d'Artur Mas i Pasqual Maragall a *Set de nit*, a càrrec de Toni Albà i Francesc Novell, respectivament, són realment divertidíssimes, sobretot quan apareixen en escena els dos junts; evidentment, la direcció de TV3 no ha rebut cap queixa per part dels dos polítics o dels seus respectius partits. Als polítics els interessa aquesta classe de caricatures, ja que carreguen amb unes connotacions d'humanisme i de proximitat a unes persones que, de vegades, poden

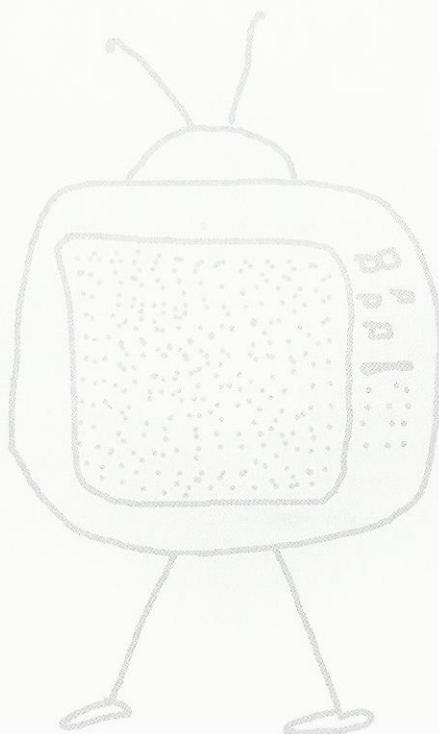
semblar massa serioses o llunyanes als ulls de les persones "del carrer". Mentrestant, a la Casa Reial no li fa gràcia que caricaturitzin el monarca. Aquesta diferència de criteri és explicable: els polítics passen per les urnes cada quatre anys, i necessiten el plus de popularitat que els dona la televisió; el monarca, en canvi, no

necessitat res d'això, ja que ell està lligat de per vida en el marc de l'Estat, i no depèn de la sempre incerta voluntat quadriennal del poble.

Però en tot aquest afer hi ha una cosa que no encaixa: el rei està enfadat o és el seu entorn que ha protestat? No em considero un gran coneixedor del caràcter de Joan Carles I, però el que queda clar és que, pel poc que coneixem d'ell, no encaixa amb aquesta reprimenda a TV3. Com s'ha pogut comprovar en moltes ocasions a *Caiga quien caiga*, el sentit de l'humor que ha mostrat el monarca a alguns periodistes en moltes aparicions televisives, se'ns fa estranya tota la polèmica que s'ha muntat

al voltat de la paròdia de Toni Albà. I no seria gens estrany que el rei fos el primer que es trenqués de riure amb la paròdia d'Albà, perquè aquesta no deixa de ser un reflex de la realitat, i el rei té suficients anys d'experiència per saber que no són les veritats les que fan mal, si no totes les mentides que envolten un món com el seu.

Arribats a aquest punt, ens preguntem: i com acabarà tot això? Ara, la imitació del Rei a *Set de nit* es fa aproximadament una vegada cada quinze dies. Més endavant, segurament, desapareixerà. Però els telespectadors tenim "set de rei", i qui ens impedeix saciar la nostra set? El rei no, això és segur.

sic trànsit

la immigració vista des de l'origen

sic trànsit

El fenomen de la immigració ha esdevingut de rabiosa actualitat especialment durant els darrers anys i, des del punt de vista que ens incumbeix, a la zona sud del continent europeu. El moviment en massa de refugiats, temporers i somiadors sovint ha estat percebut com una amenaça vers la integritat i l'estabilitat de potents estats anteriorment colonitzadors, repressors i explotadors dels països d'origen dels actuals immigrants. L'arribada de nous ciutadans, de noves cultures, és un fenomen natural i demogràficament positiu per a un continent en progressiu envelliment, amb una notòria manca de mà d'obra i amb unes possibilitats de progrés extensibles a la resta de la geografia mundial. D'altra banda, el mestissatge mai serà un valor lloable per als governants que promouen la tan dubtosa globalització, un procés d'absorció comercial i consumista que mai es plantejarà el lliure moviment de persones, especialment si aquestes no pertanyen a les fronteres d'allò que es considera el món desenvolupat.

La instal·lació que Anna Marín va dur fins a la Sala Marsà de Tàrraga el passat mes març, Sic trànsit, mostrava la crua realitat de la immigració, la ves-

sant més amarga d'una escapada necessària de la realitat opressiva, el temor a l'endinsament en un món hostil i prepotent. La instal·lació, alhora, incloïa un punt de relatiu optimisme, d'il·lusió i somni: la llum que, des de qualsevol possible interpretació, guia l'ànima perduda cap a un destí presumiblement millor.

La immigració vista des de l'origen, el punt de vista invertit: l'espectador accedia a la mostra a través d'un passadís enrajolat, situat a l'extrem dret de la sala, des d'on podia sentir la pressió de la paret i la inquietud del que es trobava al davant. La mar plàcida, la mar tènica: uns sis-cents quilograms d'agulles donaven forma a una mar inquietant, que impedia el pas i alhora doblava la pressió exercida pel que precedia al port, que feia enretirar i recular el presumpte viatger. La llum com a guia, l'esperança per sobre de tot: els fars del port llunyà il·luminaven el camí, orientaven i enfortien el somni del progrés, de la fugida, de la salvació. Amb una excel·lent ambientació, atapeïda de sensacions en cap cas gratuïtes, Anna Marín ha aconseguit invertir els papers i introduir la figura de qui se sent colonitzat en la ment de qui injustament és qualificat de colonitzador.

sic trànsit la immigració vista des de l'origen

GRAELLA

DE PROGRAMACIÓ SETMANAL

8,00-8,30	"UN DIA MÉS" MATINAL DESPERTADOR MAGAZINE.					Selecció musical. Despertador.	FÓRMULA MUSICAL
8,30-9,00						Germanor Espai sardanista	
9,00-9,30							
9,30-10,00							
10,00-10,30	"LA RÀDIO AL PUNT" MAGAZINE D'ACTUALITAT					"DUES DE CINC" Magazine. Resum setmanal. Oci cap de setmana	
10,30-11,00							
11,00-11,30							
11,30-12,00							
12,00-12,30	"Tú, jo i la Música". Música especialitzada.					"Ondaràdio Folk" Música	
12,30-13,00	INFORMATIU LOCAL I COMARCAL. 1ª EDICIÓ						
13,00-13,30	RÀDIO FÓRMULA. SELECCIÓ MUSICAL D'ACTUALITAT					"Kandy Pop" Música	
13,30-14,00							
14,00-14,30	L'INFORMATIU DEL MIGDIA. CATALUNYA RÀDIO						
14,30-15,00							
15,00-15,30	FÓRMULA MUSICAL: NOVETATS NACIONALS I INTERNACIONALS. SELECCIÓ D'ÈXITS D'ARA I DE SEMPRE A CADA HORA APUNTS INFORMATIUS					"Germanor" Redifusió	
15,30-16,00							
16,00-16,30						"Express 222" Música	
16,30-17,00							
17,00-17,30							
17,30-18,00							
18,00-18,30							
18,30-19,00							
19,00-19,30						INFORMATIU LOCAL I COMARCAL. 2ª EDICIÓ	
19,30-20,00							
20,00-20,30	FÓRMULA MUSICAL					Música Dance	
20,30-21,00							
21,00-21,30	"Kandy Pop" Redifusió	"Express 222" Redifusió	"Ondaràdio Folk" Redifusió	"Amb accent obert" català	"L'arxiu de Kandy Pop" Anys 70 Anys 80 Anys 90		
21,30-22,00							
22,00-22,30	FÓRMULA MUSICAL						
22,30-23,00							
23,00-24,00							
24,00-08,00	CONNEXIÓ AMB CATALUNYA RÀDIO						

"Ràdio Tàrrrega compleix enguany el novè aniversari de la seva reobertura, felicitats. A més dels programes habituals, recordeu que el dia de Sant Jordi i durant tot el matí s'emetrà en directe la "Terrassa literària", un espai de tertúlia i recomanacions que portarà els estudis radiofònics a la plaça Major de la ciutat".

Sortides a l'entorn: Excursió a Rubinat i Talavera

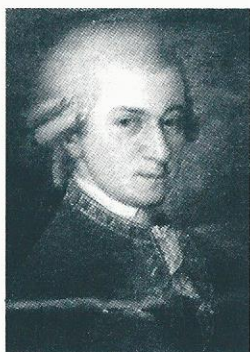
Pep Vall

El passat dia 3 de març ens plantàrem al petit poble de Rubinat, més amunt de Sant Antolí, un nucli que des de la carretera N-II fa molt efecte, però que un cop allí no entusiasma gaire; ara hi fan obres de restauració, però en tot cas té molt bones vistes.

Guiats pel company del Centre Excursionista, Jaume Domingo, ens disposàrem a caminar pel G. R. 171 (un sender de Gran Recorregut). El paisatge és molt bonic i recomanem als excursionistes fer-lo alguna vegada: és el típic camp segarrenc, que alterna cultius i zones boscoses, la composició de les quals varia entre alzines, roures i pins. A l'hora habitual paràrem a esmorzar i el sol sortí a animar-nos la jornada. Cal dir que el recorregut fou quasi sempre costa amunt.

A poc a poc ens atansàrem a Talavera i allí el paisatge anà canviant, perquè ja s'albirava l'Anoia, la part que abasta de La Panadella a Santa Coloma. Pel camí trobàrem un corredor de maratons que es preparava per la de Barcelona, provenia de la vall del Corb i l'acompanyava un gos. Un cop arribats al poble, bastant costerut, en visitàrem els carrers i l'església: el capellà té parents a Tàrraga. Acabada la visita, férem l'acostumada maniobra d'anar a cercar els cotxes pel retorn; uns dinou, però, ens quedàrem a dinar al conegut restaurant de Sant Antolí.

Sessions d'àudio, vídeo i fòrum

Juntament amb la Societat Ateneu de Tàrraga i el senyor Josep Lluís Boleda, l'autèntic autor, hem creat un nou format de concerts utilitzant les tècniques indicades al títol de l'article. Tot ha estat possible gràcies a uns moderns i sofisticats aparells del senyor Boleda que, juntament amb la magnífica sonoritat que hem descobert que té la cafeteria de la Societat Ateneu, han donat com a resultat unes audicions musicals extraordinàries.

Els dies 28 de febrer i 27 de març tingueren lloc aquestes audicions en què es combinaren petites parts de grans obres musicals de bons autors, cosa que encantà al nombrós públic assistent, que desbordà les previsions. Oportunament s'anunciarà la propera sessió.

Taulell de premsa

La zona del Reguer comptarà amb un molí de vent recuperat

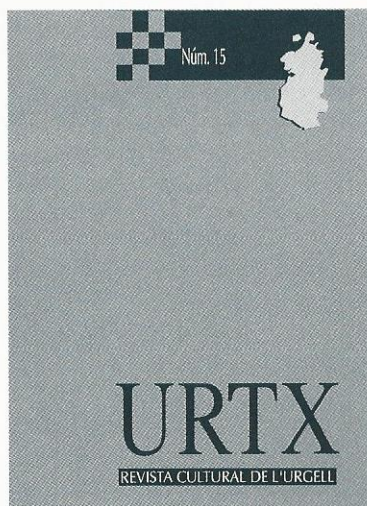
Les reformes necessàries per habilitar el nou aparcament de l'avinguda de Catalunya, que pugen quasi set mil euros, permetran la protecció d'un pou d'aigua i la recuperació d'un molí de vent que actualment es troben al terreny. Les obres preveuen enllestir-se abans del mes de maig i, pel que fa al molí, d'uns nou metres d'alçada per tres de diàmetre, una empresa tarragonina serà l'encarregada d'instal·lar-lo a la zona del Reguer. Amb aquesta actuació, la zona podrà ser de regadiu tot l'any i és possible que fins i tot el camp de futbol se'n beneficiï.

La plaça de Comediants, nou espai off de la Fira de Teatre

La XXII Fira de Teatre al Carrer de Tàrraga, que es durà a terme el proper mes de setembre, comptarà amb un nou espai off per acollir actuacions fora de la programació oficial. La plaça de Comediants, que preveu inaugurar-se abans del certamen, comptarà amb una superfície de quatre-cents metres quadrats i dues grades per al públic, una infraestructura apta per a aquesta funció. Les actuacions que la nova plaça acollirà durant la Fira, el nombre de les quals encara no es coneix, comptaran també amb un horari regulat que es farà públic.

La revista Urtx presenta el quinze número i les dades estadístiques

L'anuari cultural de l'Urgell, Urtx, ha publicat enguany el quinze número acompanyat de les dades estadístiques del producte editorial, on es donen a conèixer els dos-cents quaranta-nou articles publicats per cent seixanta-vuit col·laboradors i, a nivell gràfic, els setanta-tres fotògrafs i els set il·lustradors diferents. La revista, coordinada per Jaume Espinagosa i Gener Gonzalvo, tracta temàtiques molt diverses en l'àmbit de la cultura local i comarcal, així com una gran diversitat de disciplines també a nivell lleidatà i nacional.

centre cultural de Tàrraga

AGENDA

agenda

Curs d'història de Catalunya

Continua els dilluns, fins al 6 de maig.

Diumenge, dia 5 de maig

Mercat mensual de segells, monedes i pins.

Al matí, al vestíbul del Teatre Ateneu.

Dissabte, dia 18 de maig

Mercat de les antiguitats i les arts.

Durant tota la tarda, al carrer del Carme.

Diumenge, dia 19 de maig

Sortides a l'entorn:

Vallfogona de Riucorb i Guimerà.

Sortida a les 9 del matí, des del Pati.

Diumenge, dia 26 de maig

Excursió a Lleida.

Al matí, visita a la Seu Vella

i al parc de la Mitjana.

A la tarda, concert a l'auditori Enric Granados de l'obra Carmina burana, de Carl Orff. Interpretaran la peça el Cor de Cambra de l'Auditori, l'Orfeó Català i l'Orquestra Simfònica del Vallès (solistes), sota la direcció de Manel Valdivieso.

Preu: 38 euros (socis), 42 euros (no socis).

Inscripcions: Esparteria Grau, carrer de Santa Anna, 13; telèfon 973 310 903.

Més informació al telèfon 973 31 01 50.

Nota del Centre Cultural de Tàrraga

Estem preparant una interessant tertúlia titulada "El tabac. És tan perillós com diuen? Es pot deixar?". Properament anunciarem la data i els convidats que la faran possible.

Amb el patrocini de:

AJUNTAMENT DE TÀRREGA

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCs

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

humor

